

UVOD

Protokolarna pravila Državnega zbora določajo, da Državni zbor priredi slavnostno sejo ob dnevu državnosti 25. junija in ob dnevu samostojnosti in enotnosti 26. decembra. Slavnostna seja traja največ pol ure. Govorniki na slavnostni seji so predsednik in podpredsedniki Državnega zbora. Na sejo so vabljeni visoki predstavniki Republike Slovenije in diplomatski predstavniki. Javnost lahko spremlja slavnostno sejo preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina seje postane pregledno dostopna v obliki sejnega zapisa.

Državni zbor slavnostno sejo zvočno posname. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo se izda v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapis slavnostne seje vsebuje vabilo na slavnostno sejo in besedilo seje, zapisano v prvi osebi.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. Slavnostna seja ob dnevu državnosti (20. december 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

VABILO

**Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije
Janko Veber**

Vas

ob dnevu samostojnosti in enotnosti

vabi

na slavnostno sejo Državnega zbora

v petek, 20. decembra 2013, ob 19. uri,
v veliki dvorani Državnega zbora,
Šubičeva 4, Ljubljana.

Vabilo velja za eno osebo.

Vstop z vabilom.

Državni zbor VI. mandat

Slavnostna seja ob dnevu samostojnosti in enotnosti 20. december 2013

Slavnostna govornica: **Renata Brunskole**.....**podpredsednica Državnega zbora**

Slavnostna seja se je začela **20. decembra 2013 ob 19. uri**.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane državljanke in državljani, spoštovani predsednik republike gospod Borut Pahor, spoštovana predsednica Vlade gospa magistrica Alenka Bratušek, spoštovani predsednik Državnega sveta gospod Mitja Bervar, spoštovani predsednik Ustavnega sodišča gospod magister Miroslav Mozetič, spoštovani predsednik Vrhovnega sodišča gospod Branko Masleša, cenjeni diplomatski zbor, spoštovani visoki gostje, cenjene kolegice in kolegi, pričujem slavnostno sejo državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti, državnemu prazniku Republike Slovenije.

Za govorniški pult vabim današnjo slavnostno govornico podpredsednico Državnega zbora gospo Renato Brunskole.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Spoštovani visoki gostje, drage državljanke in državljani!

Ko danes obujamo spomin na 26. december 1990, ko so bili razglašeni rezultati glasovanja o plebiscitu, in na 23. december 1990, ko smo glasovali o plebiscitu in se je kar 88,5 % vseh volilnih upravičencev izreklo za samostojno in neodvisno Slovenijo, ne moremo mimo okoliščin, ki so pripeljale do te veličastne odločitve.

Slovenci smo iskali rešitev za svoje nacionalno vprašanje že od začetka 20. stoletja, v glavnem skupaj z južnoslovanskimi narodi bodisi znotraj Avstro-Ogrske bodisi kasnejše jugoslovanske države. Večina je dolgo verjela, da smo z vstopom v državo južnoslovanskih narodov dosegli svoje dolgo pričakovane cilje predvsem s tem, ko smo v njeni federaciji dobili samostojno republiko. A kaj kmalu se je pokazalo, da je tedanja politična ureditev celotne države ovirala veliko tistega, za kar smo se Slovenke in Slovenci skozi vso svojo zgodovino borili. V slovenskem narodu je vse bolj dozorevala zavest, da bo lahko svoje nacionalne in politične cilje izpeljal samo v samostojno državi. K temu je pripomogla globoka gospodarska kriza v tedanji Jugoslaviji, nič manj pa tudi zavedanje, da se drugi deli nekdanje

države nikakor niso hoteli modernizirati in demokratizirati v smeri in na način, kot smo si ga Slovenci zastavili.

Za tedanje stanje duha je bilo delovanje civilne družbe izrednega pomena. Slovenija je v primerjavi z drugimi deli Jugoslavije in tudi z vzhodnoevropskimi državami že v 80. letih prednjačila po odprtosti do kroženja novih idej. Kljub socialističnemu sistemu so se predstavniki različnih pogledov srečevali v tedanji Socialistični zvezi delovnega ljudstva in zlasti v Zvezi socialistične mladine Slovenije. Veliko vlogo pri demokratizaciji slovenske družbe so imeli kulturniki, med katerimi je najbolj aktivno, med katerimi je bilo najbolj aktivno Društvo slovenskih pisateljev. Mladi glasbeniki so svoj protest proti tedanjemu sistemu izražali s pankom, svojevrsten odziv pa je imela tudi skupina Laibah. Medijsko in politično sceno sta pretresala – in zato bila občasno tudi zaplenjena – tednik Mladina in Nova revija. Zadnja je v svoji 57. številki objavila prispevke za slovenski nacionalni program, ki so jih zapisali tedaj vodilni slovenski intelektualci.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti na mednarodne okoliščine, v katerih se je odvijal rojstvo naše države. Bil je čas globalne krize komunizma, razpada Sovjetske zveze, opuščanja delitve sveta na Zahod in Vzhod in vse to je šlo na roko tudi naši osamosvojitvi.

Vrnimo se k rezultatu slovenskega plebiscita, ko je na volišča odšlo kar 93,2 odstotka volilnih upravičencev, med njimi pa jih je 95 odstotkov pritrdilno odgovorilo na vprašanje, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država. Kaj nam povedo te številke? Da se je 88,5 odstotka vseh volilnih upravičencev izreklo za samostojno in neodvisno Slovenijo in da takšne enotnosti ni bilo nikoli prej in tudi ne pozneje. Kmalu zatem so se začela vse večja politična nesoglasja in nasprotovanja, a ta so za večstrankarske demokracije bolj ali manj normalna.

Ni pa bil povsem normalen razvoj dogodkov pri izgradnji novega gospodarskega sistema. Zmotno se je uničevalo vse, kar je bilo povezano s preteklostjo, pa čeprav so nam prav

takratni paradni konji slovenskega gospodarstva s svojo izvozno uspešnostjo omogočili, da smo preživeli začetna huda leta izgube jugoslovanskih trgov. Prva privatizacija in prihajajoče možnosti kapitalizma so naplavile nekatere takšne menedžerje in novodobne lastnike, ki jim je bil lastni žep pomembnejši od uspešnega razvoja podjetja. A to so bila leta blagostanja, evropske in svetovne gospodarske rasti ter umetno napihnjenih bančnih dobičkov. Kreditirano se je vse počez, države so med seboj tekmovali v velikih gradbenih in tudi razvojnih projektih, v Sloveniji pa se je denar stekal bolj na bančne račune posameznikov v davčnih oazah kot pa v razvojne projekte slovenskega gospodarstva. Medtem ko se je politika vse bolj delila na leve in desne, pa so se med novimi tajkuni različnih političnih opcij spletale vse tesnejše vezi.

A to je bil tudi čas dobrih odločitev in ponovne enotnosti. To smo izkazali 23. marca 2003 na referendumu za vstop v Evropsko unijo. Po desetletju priprav na ta vstop je zanj glasovalo 89,64 % volivcev, ki so se takrat udeležili referenduma. Na isti dan smo se večinsko odločili tudi za vstop v zvezo Nato. Nacionalno soglasje je bilo dobra podlaga za nadaljnje uspehe naše države. Uspešno smo predsedovali Svetu Evropske unije, vstopili v schengensko območje, prevzeli evropsko valuto evro in sprejeli Lizbonsko strategijo. S številnimi aktivnostmi v okviru najrazličnejših evropskih institucij danes dokazujemo, da smo pomemben del družine evropskih narodov.

Na prehojeno pot smo lahko upravičeno ponosni. Vendar se je nekje na poti izgubil žar osamosvojitvenih dni, žar angažiranosti, enotnosti hotenja. Z doseganjem velikih ciljev smo vedno bolj pozabljali, da to v resnici niso cilji, ampak zgolj pot in etape na življenjski poti različnih generacij. Zdi se, kot da bi naša vnema nekje po letu 2005, 2006 popustila. Namesto gozda smo videli le drevesa, namesto jutrišnjega dne pa le rop posameznega mandata ter tega ali onega interesa.

Razširila sta se pojava političnega kadrovanja in vplivanja politike na javno upravo, pri čemer je eden od krivcev tudi netransparentnost. Pomembno je, da se poslanci zavedamo, da smo predstavniki ljudstva, da smo tu z namenom, da uresničujemo voljo ljudi. Zato je v teh časih še toliko bolj pomembno, da jim prisluhnemo in z njimi sodelujemo, tako z volivci kot tudi s stroko in civilno družbo. Kot rečeno, je prav takšno sodelovanje pripeljalo do nastanka naše države.

Spoštovani! V gospodarski krizi, ko tudi zaradi egoizma in pohlepa ljudje izgubljajo delo, je zaradi nezadovoljstva in razočaranja težko govoriti o enotnosti. Sama mislim, da to ni dobro. Nasprotno! Težave bi nas morale združevati.

Pa nas ne. Tako naša kot evropska desnica vidita rešitev zgolj v varčevanju, z nižanjem plač in pokojnin, z nižanjem socialnih pomoči ter v manjšem obdavčevanju

gospodarstva. Vladna koalicija, ki ji pripadam tudi sama, pa išče druge načine. Menimo namreč, da smo v zadnjih letih že dovolj znižali plače, pokojnine in socialne pomoči našemu prebivalstvu, ki novih znižanj ne bi moglo več prenesti. A denar je treba nekje dobiti. Ker je bila Slovenija med tistimi evropskimi državami, ki so imele najmanjše obdavčitve svojega prebivalstva, smo se odločili za dvig DDV na evropsko davčno povprečje in za davek na nepremičnine, ki ga za razliko od večine evropskih držav pri nas sploh nismo poznali. Rekli boste: "Tudi to bomo morali plačati!" Res je! Toda, vedeti je treba, da bomo s pobranimi davki naši mladini omogočili šolanje, izplačevali bomo štipendije in vse pokojnine, omogočili javno zdravstveno oskrbo, izplačali otroške dodatke, porodniška nadomestila, nadomestila za brezposelne in vse druge socialne pomoči. Če bi bili boljši časi, bi nam to omogočilo uspešno gospodarstvo, a danes je to nemogoče pričakovati.

Zato smo se z vso resnostjo lotili sanacije bank. Rešujemo jih sami, zato se bomo tudi sami odločali o našem življenju. Nočemo, da bi nam skupine tujih finančnikov po grškem, irskem ali ciprskem receptu pavšalno rezale vse, ne glede na posledice. S tem bi nam tujci predpisovali našo prihodnost, to pa smo hoteli imeti v lastnih rokah pred 23 leti, kot tudi danes.

Vedeti moramo še nekaj. Bank ne rešujemo zaradi bankirjev, rešujemo jih, da bodo lahko končno spet začele opravljati svoje temeljno poslanstvo: pomagati gospodarstvu k njegovemu ponovnemu zagonu. Samo takrat bo mogoče uresničiti tudi velike projekte, ki si jih želimo. Gradnja ekološko naravnanih energetskih in infrastrukturnih objektov bo ljudem dala tudi delo in njihovi zaslužki bodo spet zagnali krog med proizvodnjo in porabo. To bi moral biti cilj vseh nas – mladih in starejših, zaposlenih in upokojujencev, kmetov, delavcev, zdravnikov, profesorjev in tudi nas, politikov. Tako levih, desnih in tudi sredinskih.

Spoštovani! Danes niso časi, da bi si pod noge metali polena. So časi, ko moramo skupaj iskati rešitve in misliti predvsem na prihodnost naših ljudi in države, ki smo jo tako težko, a vendar vzneseno utemeljili pred 23 leti. To so bili časi, ko smo bili vsi povezani z močno nacionalno in državljansko zavestjo ter s spoštovanjem vsega kar je predstavljalo državo Slovenijo. Želim vsem nam, da s tako držo stopamo v prihodnje obdobje naše družbe.

Ob koncu naj izrečem zahvalo prav vsem, ki ste nam takrat to omogočili, na čelu s tukaj prisotnim prvim predsednikom samostojne Slovenije gospodom Milanom Kučanom.

Vsem državljanom in državljanom Slovenije iskreno čestitam ob prazniku samostojnosti in enotnosti. Dovolite pa mi, da vsem vam ob tem priložnosti zaželim tudi prijetne in mirne božične praznike ter srečno in uspešno leto 2014.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovana podpredsednica, zahvaljujem se vam za izrečene misli v počastitev dneva samostojnosti in enotnosti.

Spoštovani visoki gostje, vabim vas da v nadaljevanju prisluhnemo vokalni skupini Chillax, ki so spremljajo člani Big banda KUD Veter iz Hrastnika.

Izvolite.

... /Vokalna skupina Chillax / ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Cenjeni visoki gostje, poslanke in poslanci, zahvaljujem se vam za izkazano pozornost in udeležbo na današnji slavnostni seji Državnega zbora. Posebej se zahvaljujem mladim glasbenim ustvarjalcem iz vokalne skupine Chillax in članom Big banda KUD Veter iz Hrastnika. Hvala tudi vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi slavnostne seje.

Spoštovane državljanke in državljani, spoštovani visoki gostje, iskrene čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti in želim vam mirne in prijetne praznične dni ter vse lepo v letu, ki je pred nami.

S tem zaključujem slavnostno sejo Državnega zbora ter vas vabim na krajši sprejem v preddverje naše dvorane. Hvala.

Slavnostna seja je bila končana 20. decembra 2013 ob 19.31.